

GEMEENTERAAD
Zitting van
Schriftelijke vraag

Schriftelijke vraag van raadslid Karel Noppe: Online registratie orgaandonatie

Indiener(s)

Karel Noppe (Open Vld);

Gericht aan

Sofie Heyrman;

Bondige toelichting

Sedert 13 juni 1986 regelt een wet het wegnemen en transplanteren van organen in België. Voor orgaandonatie na het overlijden opteert de wet voor het "opting out systeem". Dit wil zeggen dat iedereen automatisch donor is behalve wanneer men zich hier tijdens zijn leven tegen verzet (mondeling, schriftelijke, officiële registratie,...). Familie in de eerste graad kan zonder een registratie ook steeds verzet aantekenen tegen het wegnemen van organen. Door expliciet aan te geven donor te willen zijn, kan je er echter voor zorgen dat nabestaanden niet met deze gevoelige vraag geconfronteerd worden. Ieder jaar gaan er nog steeds heel wat organen van overledenen verloren omdat nabestaanden niet op de hoogte zijn van de wil van de overledene en daarom vragen om geen organen weg te nemen.

De registratie als orgaandonor kan in Sint-Niklaas momenteel enkel door het formulier orgaandonatie te downloaden op de website van de federale overheid, het in te vullen en te laten registreren bij de dienst burgerzaken. Er zijn echter reeds steden en gemeenten die het mogelijk maken voor hun burgers om zich online te registreren. Hierdoor wordt het een pak eenvoudiger om je als orgaandonor te registreren. Een dergelijke eenvoudige en digitale procedure verlaagt de drempel enorm. Wat we als Open Vld fractie alleen maar kunnen toejuichen. Het doel moet zijn om zoveel mogelijk inwoners te overtuigen een uitdrukkelijke toestemming tot orgaandonatie officieel te registreren.

Eerder deze week kondigde Minister Maggie De Block het positieve nieuws aan dat vanaf deze zomer burgers zich via een app gemakkelijk zullen kunnen registreren. De centrale databank achter deze app zal ook gemeentebesturen en huisartsen toelaten om instemmingen of weigeringen van orgaandonatie te registreren.

Gezien deze recente ontwikkelingen heb ik volgende vragen:

- Zal de stad Sint-Niklaas een online registratie als orgaandonor via het webportaal van de stad mogelijk maken nu de federale overheid hiervoor de technische ondersteuning (centrale databank) klaar heeft?
- Op de website van de stad staat momenteel een zeer summiere uitleg over orgaandonatie. Wil het stadsbestuur deze toelichting uitbreiden en er een wervende tekst van maken? Hierbij is het belangrijk om alle redenen/argumenten pro

- orgaandonatie (nood aan organen, goed werkende organen niet verloren laten gaan, nabestaanden niet met deze keuze confronteren, enz.) duidelijk in de verf te zetten.
- Wil de stad andere acties (artikel in het stadsmagazine, bericht op sociale media, enz.) ondernemen om dit thema blijvend onder de aandacht te brengen bij de inwoners van onze stad?
 - Hoeveel verklaringen van uitdrukkelijke toestemming zijn er de voorbije jaren (2014-2019) geregistreerd in Sint-Niklaas? Zien we een stijgende tendens?

GEMEENTERAAD

**Zitting van
Schriftelijke vraag**

Schriftelijke vraag van raadslid Karel Noppe: Invoering nieuwe elektronische identiteitskaart

Indiener(s)

Karel Noppe (Open Vld);

Gericht aan

Sofie Heyrman;

Bondige toelichting

In september 2019 keurde de federale ministerraad de invoering van de nieuwe elektronische identiteitskaart goed. Eerder dat jaar, in april, is er een Europese verordening goedgekeurd die stelt dat lidstaten tegen 2021 vingerafdrukken moeten toevoegen aan hun nationale identiteitskaarten. Op 14 januari 2020 werd in burgemeente Lokeren de eerste nieuwe elektronische identiteitskaart mét vingerafdrukken uitgereikt door bevoegd Minister De Crem aan burgemeester Filip Antheunis.

Er doken heel wat vragen op, ook in ons land, omtrent de registratie van de vingerafdrukken van burgers en het opslaan ervan. In België zullen de vingerafdrukken opgeslagen worden op de chip van de elektronische identiteitskaart. Verschillende privacy-experten bogen zich over de zaak en twijfel(d)en over de proportionaliteit en de conformiteit met de privacywetgeving. De Belgische Privacy-commissie en de Gegevensbeschermingsautoriteit gaven een negatief advies. Specialist privacyrecht Matthias Dobbelaere-Welvaert diende een verzoekschrift in bij het Grondwettelijk Hof namens de stichting The Ministry of Privacy. Hun advocaat Geert Lenssens stelt: "Het grondprobleem van deze wet is dat alle staatsburgers en zelfs minderjarigen vanaf 12 jaar in feite 'gecriminaliseerd' worden. Iedereen associeert het afgeven van vingerafdrukken namelijk met het criminele milieu." Deze zaak is momenteel nog lopende.

Ook vanuit onze fractie maken we ons ernstige zorgen over de inbreuk op de burger zijn privacy door het verplicht afstaan en registreren van zijn of haar vingerafdrukken.

Het protest bracht voorlopig echter nog geen wijzigingen in de plannen van de federale overheid. Na de uitreiking van de eerste nieuwe identiteitskaart in Lokeren volgt nu een testfase in verschillende andere gemeenten. Nadien wil men snel de uitrol van de nieuwe ID in alle steden en gemeenten uitvoeren.

Graag stel ik u hierbij volgende vragen:

- Moeten we als stad meteen starten met de uitrol van deze nieuwe e-ID als de federale overheid ons dit verzoekt? Of kunnen we hiermee wachten tot er een uitspraak is in de zaak hangende bij het Grondwettelijk Hof?

- Wat is het standpunt van het stadsbestuur in deze? Welke boodschap zullen we meegeven aan burgers die bezorgd zijn over hun privacy?
- Indien we niet kunnen wachten op de uitspraak van het grondwettelijk hof, is er al geweten vanaf wanneer de nieuwe identiteitskaarten ook bij ons zullen uitgereikt worden?
- Moeten alle nog geldige identiteitskaarten vroegtijdig vervangen worden? Of in welke gevallen moet de burger zich deze nieuwe identiteitskaart aanschaffen?
- Zal de kostprijs van de nieuwe e-ID veranderen?

stad
Sint-Niklaas

Katrijn Wauman
leven
03 778 33 29
katrijn.wauman@sint-niklaas.be

De heer Karel Noppe
gemeenteraadslid

30-01-2020

uw kenmerk

ons kenmerk
LEV/-/34/12

bijlagen

antwoord op uw schriftelijke vragen

Geachte heer Noppe

Gelieve hierbij het antwoord te vinden op uw schriftelijke vragen.

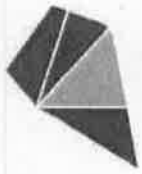
Orgaandonatie

- Zal de stad Sint-Niklaas een online registratie als orgaandonor via het webportaal van de stad mogelijk maken nu de federale overheid hiervoor de technische ondersteuning (centrale databank) klaar heeft?

Ja, van zodra de centrale databank functioneert en Cevi onze applicaties hierop heeft afgestemd, kan online registratie worden aangeboden. Let wel: zolang er geen uitvoeringsbesluit is, moet de registratie nog getekend worden, zo niet is de registratie niet rechtsgeldig en kan deze door de nabestaanden betwist worden.

- Op de website van de stad staat momenteel een zeer summiere uitleg over orgaandonatie. Wil het stadsbestuur deze toelichting uitbreiden en er een wervende tekst van maken? Hierbij is het belangrijk om alle redenen/argumenten pro orgaandonatie (nood aan organen, goed werkende organen niet verloren laten gaan, nabestaanden niet met deze keuze confronteren, enz.) duidelijk in de verf te zetten.

Naast een informerende rol, heeft de stad ook een wervende rol te spelen in deze materie, die nog niet voldoende is uitgediept. We werken momenteel aan een traject om de teksten op de website door te lichten en te verbeteren. We nemen actie om te zien hoe we de kwaliteit van de teksten kunnen verhogen en waar mogelijk ook formulieren kunnen koppelen/verbeteren. We nemen uw suggestie in dit traject mee!

- Wil de stad andere acties (artikel in het stadsmagazine, bericht op sociale media, enz.) ondernemen om dit thema blijvend onder de aandacht te brengen bij de inwoners van onze stad?

We willen dit thema zeker extra belichten en registratie bevorderen. We zullen hiervoor de nodige informatiecampagnes opstarten (Stadskroniek, sociale media ...). Er zijn tot hiertoe nog geen concrete plannen, maar de lancering van de online registratie is uiteraard een geschikt moment.

- Hoeveel verklaringen van uitdrukkelijke toestemming zijn er de voorbije jaren (2014-2019) geregistreerd in Sint-Niklaas? Zien we een stijgende tendens?

2014: 112

2015: 124

2016: 116

2017: 123

2018: 187 (Make Belgium great again)

2019: 93

e-ID vingerafdrukken

Meer info over de nieuwe identiteitskaarten vindt u op onderstaande link van de FOD Binnenlandse Zaken:

<https://www.ibz.rrn.fgov.be/nl/identiteitsdocumenten/nieuwe-eid/>

- Moeten we als stad meteen starten met de uitrol van deze nieuwe e-ID als de federale overheid ons dit verzoekt? Of kunnen we hiermee wachten tot er een uitspraak is in de zaak hangende bij het Grondwettelijk Hof?

De federale overheid bepaalt de startdatum voor de e-ID met vingerafdrukken, wachten is geen optie. Zij maken de planning per gemeente op.

Het advies vanuit de provincie (functionaris voor gegevensbescherming) luidt als volgt, voor alle duidelijkheid, Sint-Niklaas is géén pilotgemeente (noch in eerste, noch in de tweede fase):

Zoals reeds aangegeven in de vraagstelling heeft de GBA inderdaad negatief geadviseerd op het verwerken van biometrische gegevens in de nieuwe eID's wegens niet in overeenstemming met het proportionaliteitsbeginsel van de AVG en de afwezigheid van een DPIA (Data Protection Impact Assessment). Ook de onderzoeksgroep Computer Security and Industrial Cryptography (COSIC) van de KU Leuven gaf een negatieve technische analyse op de maatregel.

Evident zijn er binnen eGov fundamentele bedenkingen wat betreft de proportionaliteit van de maatregel, maar het beroep tot vernietiging van het wetsartikel dat de opslag de vingerafdruk op de eID regelt, is momenteel nog altijd hangende voor het Grondwettelijk Hof. Indien het Hof niet vernietigt en de maatregel definitief wet wordt, kunnen we moeilijk adviseren om daar tegenin te gaan.

stad
Sint-Niklaas

Mijn advies is evenwel om terughoudend te zijn bij het instappen in het pilootproject en eerst bij de FQD te informeren wat de precieze gevolgen zijn als deelnemer van het pilootproject (en voor de burger) indien het Grondwettelijk Hof de opslag van de vingerafdruk wél vernietigt. Het is aangeraden dat het bestuur zich ervan vergewist niet onnodig financiële risico's te nemen. Ik zou dus de uitspraak van het Hof afwachten, dat ons allicht ergens in 2020 ter ore zal komen.

- Wat is het standpunt van het stadsbestuur in deze? Welke boodschap zullen we meegeven aan burgers die bezorgd zijn over hun privacy?

De vingerafdrukken staan enkel op de contactloze chip van de kaart (geen centrale databank) en zijn beveiligd. Enkel bevoegde instanties kunnen de contactloze chip uitlezen.

De integratie van vingerafdrukken ligt in lijn met de Europese Verordening 2019/1157 van 20 juni 2019 die de lidstaten verplicht vingerafdrukken op te nemen op hun identiteitskaarten.

- Indien we niet kunnen wachten op de uitspraak van het grondwettelijk hof, is er al geweten vanaf wanneer de nieuwe identiteitskaarten ook bij ons zullen uitgereikt worden?

Nee.

- Moeten alle nog geldige identiteitskaarten vroegtijdig vervangen worden? Of in welke gevallen moet de burger zich deze nieuwe identiteitskaart aanschaffen?

Geen vroegtijdige vervangingen, enkel bij verval huidige identiteitskaart of verlies/diefstal, naamsverandering...

- Zal de kostprijs van de nieuwe e-ID veranderen?

Nee (22 EUR).

Hoogachtend

Namens het college van burgemeester en schepenen:
In opdracht:

Johan Verhulst
algemeen directeur

Sofie Heyrman
schepenen

Lieven Dehandschutter
burgemeester